

איצרות

גליון שבועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

התחדשות

ספרים ודיסקים חדשים

מבחר של דיסקים וספרים מתוך שיעוריו הנפלאים של הרב עופר ארוז שליט"א.
השיעורים מחולקים לפי נושאים:
סיפורי מעשיות. פרשת השבוע. ליקוטי מוהר"ן. הלכות. מועדים ועוד.
נכון להיום יוצא כל שבוע דיסק, וכל חודשיים ספר.
ניתן להצטרף למערכת המנויים ולקבל מדי חודש את הספרים והדיסקים שיוצאים לאור.
להזמנות והצטרפות למנויים, טלפון: 02-6502929 דוד.
להשיג גם בהנות הספרים "ברסלב" רחוב מאה שערים 110 ירושלים.

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	מותר ל"ן	ליקוטי תפילות	ליקוטי תפילות	הדף הימני
שבת	תמוז	ה"א	ה"ב	ה"א	חולין
א	ז	פד:	ריג	תקכא תקכב	יג
ב	ח	פה:	ריד	תקכג תקכד	יד
ג	ט	פז:	רטו	תקכה תקכו	טו
ד	י	פח:	רטז	תקכז תקכח	טז
ה	יא	פז:	ריז	תקכט תקל	יז
ו	יב	פז:	ריח	תקלא תקלב	יח
ז	יג	פז:	ריט	תקלג תקלד	יט

יום של הפצה

- 1 בתמוז: לעי"נ הר"ר משה ב"ר סיני יהודה זצ"ל
- 2 בתמוז: לעי"נ מרת עליזה בת פורטונה ע"ה
- 3 בתמוז: לעי"נ הר"ר אליעזר דוד ב"ר יחיאל צבי זצ"ל

יו"ל ע"י 'אוצרות ברסלב'

ת.ד. 50617 בית שמש
טל, במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066
לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
בארה"ב (1)718-8552121
מוקד הישועות 1800-255-522

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il
הפצה למנויים ובתי כנסת: 057-3100646
הנצחה, תרומות ופרסום: 057-3100693

להנין רמזים מהשמיים

הוא כל כך רוצה 'להצליח' בחיים, כבר בצעירותו תיכנן 'להיות מוצלח' בכל מחיר, זו הפכה לסיסמת חייו, הוא החליט נחרצות שלא להיות נחשל ונחות בשום פנים ואופן, חשוב לו להיות מקובל ונערץ בחברה ויהי מה.

אך מה לעשות כאשר מן השמיים גזרו אחרת: הפרנסה דוחקת, הבריאות של יקיריו רופפת, שלום הבית מעורער, החברה בה הוא נמצא דורסנית, הקנאה והתחרות מרקיעים שחקים, מקבלים חבטות כואבות בגוף ובנפש, מבפנים ומבחוץ – מה עושים!?

שתי דרכים לפניו:

האחת, לא להתייחס ולהמשיך כמו שהיה עד כה, לשאוף להיות מצליחן, להתרגן ולרטון על כל הכשלונות, אך בשום פנים לא להרפות; לספוג את המכות ולהרים מיד את הראש בתנופה מחודשת.

השנייה, לעצור ולשנות כיוון. מישוהו רומז מלמעלה שמשוהו כאן לא בסדר. יש צורך דחוף לסובב את המהלך מאה שמונים מעלות. להפסיק את המירוץ המטורף אחר הדמיון הכובד ולהתחיל להשקיע במשהו שישאיר לנצח.

מי שמתעקש בכל זאת שלא להבין את הרמזים מלמעלה, עלול חלילה להפסיד את המטרה שלהם. מי שמחליט שלא להתעורר בשום פנים ואופן, יכול למצוא את עצמו בסכנה איומה, כאילו מן השמיים 'מסכימים' עם דרכו הנלווה.

חז"ל הקדושים (מכות י"ב) מגלים לנו אחת מדרכי הנהגת ה' בעולמו: "בדרך שאדם רוצה לילך – בה מוליכין אותו". כאשר אדם בוחר בדרך רעה, מנסים לעצור אותו מן השמיים, רומזים לו, קוראים לו. אך אם הוא בכל זאת מתעקש – פותחים לו פתח.

דבר זה נלמד מן האמור בפרשתנו לגבי בלעם, כאשר בתחילה אסר הקב"ה על בלעם ללכת עם אנשי בלק, אבל כאשר בלעם התעקש ללכת, אמר לו ה': "קום לך אתם" (במדבר כ"ב, ט).

רבי נתן מבאר, שאריכות הסיפור בפרשתנו – על האתון שנסתה מן הדרך ולהצה את רגלו של בלעם, וכעסו של בלעם שהכה אותה – באה לשמש לנו כתמורה אזהרה: מן השמים ניסו שלש פעמים לעצור בעד אותו רשע לבצע את זממו, אך הוא כעס והיכה והחליט שהוא יעשה זאת בכל מחיר. הוא 'הצליח', לפי שעה, הוא ראה שבכח רצונו ובכעסו הוא 'הזיז עניינים', ה' התיר לו ללכת... אך לו רק ידע כמה אימלל את עצמו בפריצת הדרך שהשיג...

לעומת זאת, "בני ישראל הכשרים" – ממושיך רבי נתן – ככל מה שדוחקים אותם יותר חס ושלום, הם בורחים בכל פעם ביותר לה' יתברך". היסורים משמשים להם כמעצורים, הם קולטים את הרמז שמן השמים בולמים אותם והם עוצרים בעוד מועד.

כאשר מן השמים מכניסים 'מקלות' באופני העגלה שלנו, כאשר זרימת החיים עולה על שירטון, עלינו לזכור כי ה' המרחם והאוהב מנסה לעצור מעט את הרדיפה שלנו אחרי החומר. אסור אז 'לנקום במצב' ולחפש דרך להצליח בכל מחיר, כי זוהי סכנה עצומה להשאיר חלילה ללא מעצורים. להיפך, עלינו להתעורר עקב המעצורים ולחשוב היטב אולי מן השמים רוצים שנסקיע יותר בעבודת ה' אולי רוצים שנקדיש יותר זמן ונשמה למצוות, לתפילה, לאהבת ה' ולאהבת הבריות? אולי רוצים שלא נתבהם כל כך במאוויים חומריים וניתן את הדעת להצלחתנו הרוחנית והנצחית?

המוציאות הזאת מחייבת אותנו לזעוק תמיד אל ה' שייציל אותנו מרצונות רעים, שלא נרצה את מה שלא טוב לנו לנצח, ושלך בדרכי ישרים. שכן כאשר האדם נוטה חלילה מדרך הטוב ורוצה את ההיפך, הוא מזמין בכך מן השמים הטעיות נוספות, עד שהוא עלול חלילה להגיע למצב של 'מוליכין אותו'.

לעומת זאת, 'מידה טובה מרובה' – "גם בענין עבודת ה' עצמו, בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו, ואם יתגבר שיהיה לו רצונות וכסופין חזקים יותר לה' יתברך, יוליכו אותו בדרך טוב וקדוש ביותר".

(עפ"י ליקוטי הלכות, יין נסך ד)

בלי אבל...

תשומת לב ראויה עד שהכניסו אותו בכלל הנאמר בקלות התורה: "ואם תלכו עמי קרי" (ויקרא כו) – שלא יהיו המצוות שלנו עשייה במקרה והודמנות בעלמא (משנ"ב קצא, ה). כך שיעקר המעלה והחשיבות של כל מצווה היא דווקא הנשמה שלה – החשק והרצון, כדברי בעל 'חובת הלבבות' בהקדמתו: "כי כל שורשי המעשים שמתכוונים בהם לשמו יתברך, הם מיוסדים על בור הלב וזוהי המצפון. ואם יארע על הכוונה הפסד, לא יהיו המעשים מקובלים".

זו הסיבה שמוזמנים לנו משמיים קשיים ועיכובים בעשיית כל מצווה. שכן מצווה שנעשית בקלות, בלא שום הפרעה, עלולה להעשות מבלי משים, בלי הכנה וכוונה ראויה, ללא חשק והתלהבות. דווקא ההפרעות והקשיים מגבירים את הרצון ואת החשק, כפי שאנו רואים, שכאשר מראים לילד דבר נחמד ומיד חוטפים ומחביאים את הדבר – הוא חושק מאד בדבר ומפציר שיתנו אותו, כפי שגם למדנו בספרו של שלמה המלך: "לחם סתרים – יונעם" (משלי ט).

ככל שהמצווה או ההנהגה הטובה שאנחנו אמורים לקיים חשובה יותר, מן הראוי שגם הרצון והתשוקה אליה יהיה גדול יותר. לפיכך: הבא ליטהר מסייעין לו – נותנים לו כסיוע כמה הפרעות וקשיים שיחזקו את הרצון שלו.

בכן, כשנפגוש להבא קשיים בדרך אל הקודש, לא נסתכל עליהם בעיניים נועמות, אלא נבין שהם נשלחו לנו כתמריצים לתשוקה ולרצונות טובים – ואז ממילא כשהקשיים יסיימו את תפקידם, הם יעלמו בבת אחת, ויגמרו התירוצים!

רוצים להוסיף שיעור גמרא? המטרות לוחצות. רוצים להקדים לתפילה? קשה לקום בבוקר. להרבות בצדקה? קשיי תקציב. להאיר פנים לזולת? אין מצב רוח. לברך כראוי? קשה להתרכז. לשמור את הלשון? פשוט שוכחים. בתפילה? כל ההפרעות שבעולם.

ממש מפתיע כיצד בכל תוכנית טובה נתקלים בכל כך הרבה קשיים כשהיא באה במבחן המציאות.

בעצם, למה זה קורה? הרי למדנו (ביומא לח ע"ב): "בא ליטהר מסייעין אותו" הרי העולם ומלואו, כל הנבראים, כל ההתרחשויות נועדו אך ורק לשרת אותנו, לעזור לנו לעבוד את ה' – איך ייתכן שהם בעצמם כל כך יפריעו?!

התשובה לכך נעוצה בתובנה עמוקה, שהיא אחת המתנות הנפלאות שמעניק הצדיק לשומעי לקחו:

כל הקשיים והמכשולים, הלבטים והאבלים, באמת לא נועדו להפריע לנו, הם דווקא נועדו ל...סייע לנו!

כל מעשה שלנו מורכב מגוף ומנשמה. הגוף הוא המעשה בפועל, והנשמה היא הרצון שעומד מאחוריו.

כך הדברים גם במצוות ובמעשים טובים: הגוף של המצווה הוא המעשה הטוב; והנשמה היא הרצון שקדם לכך. רצון בלי מעשה הוא כנשמה בלי גוף; ומעשה בלי רצון הוא כגוף בלי נשמה.

לפיכך התייחסו חכמינו בחומרה למי שמקיים מצווה ללא

"כל דבר שבקדושה, שהאדם צריך לעשות כגון לנסוע להצדיק או שאר דבר שבקדושה... נותנין לו מתחילה חשק, כדי שעל ידי זה יעשה הדבר. ועיקר גודל החשק נעשה על ידי המניעה שמוזמנין לו... כי על ידי המעשה שמונעין את האדם מן הדבר, על ידי זה נעשה התגברות החשק מאד..."

"כי אין להאדם לפטור עצמו למצוא תירוץ על ידי המניעה... כי הם לא באו – רק בשביל החשק; וכשיש לו החשק הראוי לאותו המניעה, כפי גודל מעלת הנחשק, אזי ממילא נתבטל האונס והמניעה".

(ליקוטי מוהר"ן ח"א, סו)

אבל... מילה מסוכנת ביותר. כל כך הרבה רצונות טובים ושאיות נעלות נגזנו: כל כך הרבה הודמנויות להשתפר החמצני; כל כך הרבה אנשים נשארו מדשדשים במקום מבלי להגשים כראוי את מטרת החיים שלהם – רק בעטייה של מלה תמימה זו.

לכולנו יש, או לפחות היו, הרבה שאיפות טובות, שהרי זו היא עצם מהותה של הנפש היהודית – נפש מלשון רצון, כמו שכתוב "אם יש את נפשכם" (בראשית כג, ה) שפירושו "אם ברצונכם".

אלא שכאשר מבקשים להוציא את הרצונות הטובים מן הכח אל הפועל, נצמד לכל רצון טוב "אבל" קטן... שפשוט קוטל אותו. לפעמים, כשתופעה זו חוזרת על עצמה, מפסיקים לרצות או מפסיקים לנסות להוציא אותם לפועל.

שלושים אלף קדושי אומן

כשעזבו הרוצחים את העיר, יצאו ממקום מסתורם, אספו את גופות הקדושים, וכשדמעתם על לחיים הביאום לקבורה בשני בורות גדולים שהפכו לשתי גבעות ענקיות.

לימים הביע רבינו הקדוש רצונו להטמן סמוך לשני קברי האחים של הקדושים. "כי באומן היה קדושת השם גדול מאד, כי נהרגו רבים מישראל לאלפים ולרבבות..." (חיי מוהר"ן, שם).

ליזכר הקדושים כתב רבי דוד חזן קינה מיוחדת. עד לפני מלחמת העולם השנייה נהגו תושבי אומן להתענות ביום ו' בתמוז ולקרוא קינה זו. לאחרונה נכתבה הקינה על לוח שיש ונקבעה סמוך לציון רבינו. **השם יקום דמם.**

שאר היהודים התבצרו בבית הכנסת, מעטים מהם הציעו כסף רב כדמי כופר נפש לפורעים, אך הללו נטלו את הכסף והרגום.

היהודים שבבית הכנסת גמרו אומר להלחם בפורעים, ואכן שניים מהם, ר' לייביש משריגורוד ור' משה מנקר, יצאו בחירוף נפש והרגו בחבר עשרות מן הרוצחים.

כשראו הפורעים שהיהודים חדורים בעזות נפש, העמידו תותח מול שערי בית הכנסת והפגיוז אותם. לאחר מכן טבחו אלפי יהודים. כל זה ארע ביום שלישי, ו' בתמוז, סמוך לערב.

לאחר מכן הקימו המרצחים חופה נמוכה מקומת אדם בחצר בית הכנסת, ומעבר לה צלב גדול, והכריזו לאמור: "כל החפץ בחיים, יעבור תחת החופה!"

קידוש השם התחולל אז, כאשר מכל אלפי היהודים, אנשים נשים וטף, אף לא אחד ניגש לעבור תחת החופה, למרות הידיעה הברורה שהרשעים יהרגום באכזריות.

בליל יום רביעי, ז' בתמוז, הסתערו הרשעים על אלפי היהודים שבבית הכנסת והמיתו אותם בחמת זעם. לאחר מכן סבבו בעיר, ורצחו בדם קר כל יהודי שנקרה בדרכם.

מספר ההרוגים הגיע לשלושים אלף.

היחידים שנותרו בחיים, היו הצדיק רבי דוד חזן מתלמידי הבעש"ט ושלושה עשר איש שהתחבאו עמו במערה מחוץ לעיר.

אחת הסיבות שבגינה בחר רבינו להטמן בעיר אומן, היא בשל קידוש השם נורא ההוד שארע שם בשנת תקכ"ח, כאשר אלפי יהודים בחרו למסור נפשם למות ולא להשתחוות לצלם (חיי מוהר"ן, נסיעתו ויישבתו באומן, יב).

באותה שנה פרץ מחדש מרד האוקראינים בממלכת פולין, וכדי לדכא את המרד נשלח הצורך איוואן גונטה, מפקד צבא פולין, לאוקראינה, שהייתה בעת ההיא נתונה לשלטון פולין.

אלא שגונטה בגד בשולחיו, התחבר למורדים והפך למנהיגם. כיוון ששנאת ישראל עזה פיעפעה בו, יצא בראש גדוד מרצחים למסע הרג ביהודים.

ביום ב', ה' בתמוז הגיעו לעיר אומן, שאליה נמלטו רבים מיהודי הסביבה, עקב היותה עיר מבצר.

מחוץ לעיר פגשו הצוררים כארבע מאות עגלות טעונות יהודים, אנשים נשים וטף, הם לא היססו וטבחו את כולם.

היהודים שבתוך העיר החליטו להשיב מלחמה שיערה ולהניס את הפורעים. מושל העיר שהיה אוהב ישראל, מיהר עוד קודם לכן ונעל את שערי העיר.

הפורעים התקרבו לשערי העיר, וכשמצאום נעולים, איימו על המושל כי אם לא יפתח בפניהם את השערים, יפרצו פנימה בכוח, ויטבחו תחילה את סופיה, בתו היחידה.

לבסוף הצליחו לפרוץ את השערים, הסתערו על ארמון מושל העיר והרגו את בתו. לאחר מכן טבחו יהודים רבים בחוצות.

קשה ללמוד?
רק לומר את המילים.
ההבנה תבוא ממילא.

(עפ"י שיחות הר"ן עו)

הצדיק שאינו מתייאש משום נשמה

"כך הדבר גם ברוחניות, שהצדיקים בונים את קומת השכינה ועמלים בכל כוחם לתקן את נפשות דורם. כאשר הגיע תור נפשי, ובאתי לפני תנא קדוש פלוני, התחיל לעסוק בתיקוני אולם הדבר לא עלה יפה: יישרני מזווית זו ונמצאתי עקום מצד שני, וכך שוב ושוב, עד שבראותו כי לאחר כל היגיעות והטרחות עודני רחוק מתיקון, רפו ידיו והחליט כי איני בר תיקון והתייאש ממני.

"כך היה בכל פעם שירדה נשמותי לעולם, עד שנותרתי כאבן שהבנאים מואסים בה.

"אבל ה' יתברך החושב מחשבות לבל ידח ממנו נידח, חמל עלי והביאני עוד פעם בדור הזה, לאחר שירד רבינו הקדוש והנורא הניחל נובע מיקור ח'כמה בעולם, שעל ידו יכולות כל הנשמות הפגומות והמקולקלות ביותר לבוא אל תיקונם. הוא אשר השיב את נפשי וקרבני אל ה' יתברך בהתקרבות נפלאה, ועל כוחו אני סומך ובוטח שאזכה לתקן בשלימות את אשר עוללתי בכל הגלגולים הקודמים.

"התקיים בי אפוא הפסוק: 'אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה, כלומר שזיכתי להתקרב אל הצדיק יסוד העולם, שהוא הראש פינה של כל העולמות'."

המשך רבי פנחס יהושע את שיחתו הנוראה והמאלפת: "אכן מאת ה' היתה זאת היא נפלאות בעינינו, אין זה אלא מדרכי ה' הנעלמים והנפלאים, ברוב רחמיו וחסדיו אשר אין ביד אנוש להשיגם. אכן כך מסיים הפסוק: 'זה היום עשה ה' נגילה ושמחה בו', שבזה היום, היינו בדורותינו אלה נגילה ושמחה בו, ברבינו הקדוש, בשמחה שאין לה קץ".

כעבור שנים ארוכות מאותו מעמד, שח רבי אברהם כי עדיין הוא חקוק בזכרונו ובכל פעם שהוא נזכר בו אוחזים בו חיל ורעדה.

(רבי גדליהו קניג בספר 'שובות זכרונות')

בתוכם?! שוב התגלגלתי לעולם וחשבתי אולי הפעם אזכה לבוא אל תיקוני, שכן באותה העת חי בעולם צדיק אחר, שגם הוא עסק בתיקון נשמות, אולם גם הפעם נותרתי בלתי מתוקן, כיוון שגם הוא נמנע מלתקן אותי.

"כך חזר הדבר על עצמו פעם אחר פעם, עד שנאלצתי לבוא בפעם הנוכחית לעולם. שוב תמהתי, האם לא היה ביכולתם של אותם צדיקים נוראים לתקנני? הלא יודע אני שתיקנו רבבות נשמות, ומדוע נגרע חלקי מהן?!

"עד שבאתי למסקנה שאין זאת אלא בי האשם, כי הלא חז"ל דורשים על תלמידי החכמים – 'אל תקרי בניך אלא בוניך', כי הם בונים את קומת השכינה על ידי שמישיבין את ישראל בתשובה שלימה. וכמו שאנו רואים אצל בניאי בניין, שתחילה עוסקים הם בסיתות כל אבן ואבן ויישורה, כדי שתהיה ראויה להיקבע בבניין, ורק אחר כך בונים הם נדבך אחר נדבך. לפעמים מזדמנת לידיהם אבן עקומה, קשה לסיתות, שיש לעמול קשה כדי לישרה, ואז נוטלים הם אותה, מתאמצים לסתתה עד שגם היא תהיה ראויה לשמש לבניין.

"ברם, לעתים נופלת לידי הבנאי אבן קשה ועקומה כל כך, שכאשר מסתתים אותה בצד אחד, נמצאת היא עקומה בצד השני, וכשחוזרים ומסתתים אותה, שוב נראית בה עקמומיות, עד שלכסוף מתייאש הבנאי ממנה ומשליכה הלאה, והיא הופכת לאבן נגף..."

ידידים אוהבים בלב ובנפש היו רבי אברהם שטרנהארץ וחברו רבי מרדכי שו"ב, בהיותם אברכים צעירים למדו יחד בספרי רבינו והלכו בדרכיו הקדושים.

פעם אחת, בהיותם בציון רבינו הקדוש באומן, שהה שם רבי פנחס יהושע מטשערין, מתלמידי מוהרנ"ת המובהקים. כשסיימו השניים להתפלל, המתינו בחוץ עד שיגמור רבי פנחס יהושע תפילתו, כדי שיוכלו להתלוות אליו ולשמוע מפיו דיבורים הנובעים ממעיניו של רבינו הקדוש.

כשיצא רבי פנחס יהושע מהציון, שמח לראות אותם, והחל לפסוע עמם לכיוון העיר. לפתע עצר ועצם את עיניו, פניו האדימו, וניכר היה כי נפשו נסערת בקרבן.

השניים נבהלו, ואז פנה אליהם רבי פנחס יהושע ויאמר להם כדברים האלה: "מה אומר לכם יקירי, מביט אני על עצמי ורואה שכבר הייתי כמה פעמים בעולם הגשמי הזה" – –

וכאן החל לפרט: "הייתי בדורו של התנא הקדוש פלוני, וכן בדורו של הצדיק הקדוש פלוני. וכך התגלגלה נשמותי שוב ושוב, עד שבאתי בגילגול זה. והיה הדבר קשה בעיניי: כמה השתנתי מחבריי שרק אני התגלגלתי פעמים רבות כל כך לעולם הזה?!

"הלא הייתי בדורו של תנא קדוש פלוני שעסק בתיקון נשמות ישראל, ומדוע עזבני לנפשי ולא תיקן גם אותי

השבוע לפני...

השבוע לפני 176 שנה

■ נישואי רבי דוד צבי בן מוהרנ"ת

אחד מהמיוחדים מבין בניו של מוהרנ"ת היה רבי דוד צבי, אשר לפי הידוע היה דומה לאביו יותר מכל אחיו, בעל מוח רחב ומעמיק; אמרו עליו כי ירש את המלדנות של אביו הגדול.

אך למרבה הצער, חייו היו רצופים צרות ומכאובים, מלבד עצם העובדה שהיה מטבעו אדם חלוש ויודע חולי. גם כאשר הגיע לגיל הנישואין היה למוהרנ"ת קשה עד מאד למצוא עבורו את יווגו ההגון לו, עקב מנבלותיו השונות.

לבסוף התברר שהמיועדת לו איננה מצויה במרחקים – הלא היא מרת חנה, בת אשתו בזיווג שני של מוהרנ"ת מרת דישל. השמחה רבתה כמשפחה לקראת החתונה שנקבעה ליום שישי, ערב שבת קודש פרשת בלק שנת תקצ"ה.

שנה זו הייתה אחת השנים הקשות לחסידי ברסלב, וצער רב הצטער מוהרנ"ת עד שזכה לראות בן זה נכנס לחופה. עקב רדיפות המתנגדים נמנע ממנו להשיג את הכספים הנדרשים עבור צרכי החתונה, עד שלא נשארו אפילו הפרוטות הדרושות לצורך קניית מעיל חדש עבור החתן. ביום רביעי, יומיים לפני החתונה, שלח מכתב בהול לבנו רבי יצחק שימחר לזרו את החסידים בטולטשין שישלחו את תרומתם עבור נישואי בנו.

אך לא איש כמוהרנ"ת יפול לייאוש; אדרבה, בתוך המיצר מצא הוא הזדמנות נוספת לחזק ולהתחזק, וביום החופה עצמו כתב כדברים האלה:

"יום כזה בוודאי לא עבר עלי מעולם, שאהיה מוכרח לעשות נישואין לבני ייחי' באופן כזה וברעש כזה, בעניות וכדחקות כזה, במחלוקת כזה, בספיקות כאלו, מלבד מה שיש בלבי, מה שאי אפשר לבאר. אך גם ריבוי ההרחבות הנפלאות שבכל זה, אי אפשר לבאר; ומדה טובה מרובה... ואף על פי כן, אשרינו אשרינו".

החתונה עצמה הייתה כטל תחיה עבור מוהרנ"ת ואנשיו הנאנחים והנדכאים. במיוחד רבתה השמחה במוצאי שבת, כאשר החסידים וקרובי המשפחה רקדו עד השעות הקטנות של הלילה.

רבי יצחק בן מוהרנ"ת שפרש באמצע הריקודים ויצא לדרוך, קיבל למחרת מכתב מאביו, בו הוא מספר לו על שהתרחש בהמשך החתונה:

"אחר נסיעתך לא נתממהה השמחה זמן הרבה, רק בערך שתי שעות; ותודה לך, היו הכל שמחים מאד". והוא מושיך ומחזק: "ומה שאתה מתגעגע אחר השמחה – זה טוב מאד, וגם עתה, במקום אשר אתה שם, תגיל ותשיש בישועתו. כי לא דבר ריק הוא כל מה שעובר עלינו בחסדי ה' ובנפלאותיו העצומים; ומעט השמחה שזכינו עתה בברסלב הוא פלא גדול למי שנותן לב על כל מה שעבר עלינו באלו הימים".

(עלים לתרופה קע – קעב)

לחידודא

חידה מס' 105

את מי שלח רבינו לציון הבעש"ט כדי להתפלל לרפואתו?

הפתרון לחידה מספר 104

כמה זמן התגורר רבינו הקדוש בעיר ברסלב?

נמעט 8 שנים, בין ל' אלול תקס"ב וד' אייר תק"ע (אבניה ברז"ל ו, חיי מוהר"ן קפה)

זכה בהגרלה לחידה מס' 103

מנחם מנדל קלוגר, בית שמש.

בסך 50 ₪ זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות – התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-9950000. לאחר בחירת השפה, הקשו 1-9-2-1 והשאירו הודעה. בין הפותרים נמנה עדי יום שני בשעה 12 בלילה. תערוך תגולה על זכות קניה בסך 50 ₪

שאלה:

אם היסורים הם לטובתנו, מדוע יש להתפלל לביטולם?

תשובת הרב אברהם יצחק כרמל:

אכן כל הנהגת השם יתברך, כולל מה שנראה כהנהגה במידת הדין, הוא מפני שגלויו וידוע לפניו שבהנהגה זו ייטב לאדם, לפעמים גם בעולם הזה וגם בעולם הבא, ולפעמים בעולם הבא.

יסורי גוף או הפסד ממון, הם כבדי למרק עוונותיו של אדם, כי "אין יסורין בלא עוון" (שבת נה ע"א), הם גורמים לאדם לשוב בתשובה כמו שכתוב: "תשב אנוש עד דכא ותאמר שובו בני אדם" (תהלים צ, ג).

לפעמים הייסורים משמשים כעין "פדיון נפש" במקום גזרות קשות יותר, כמו שכתוב בתיקוני זוהר (קמג ע"ב): "דאית מאן דאתפרע בממוניה, ואית מאן דאתפרע בנפשיה" כלומר, יש מי שפורע את חובו על עוונותיו בכספו; ויש שפורע את חובו בנפשו ונסתלק מן העולם.

נמצא שהרצון הפנימי של השי"ת הוא היותו טוב ומטיב, אלא שפעמים בחכמתו העליונה הוא יודע שההנהגה שלו צריכה להיעשות באופן של דין וצמצום השפע.

אך כל זה קורה אם האדם לא התפלל, שכן הקב"ה ברא את העולם באופן שהאדם הוא זה שייבין את הכלים לקבלת חסד ה' כמו שכתוב: "ואדם אין לעבוד את האדמה" ועל זה אמרו חז"ל שלא היה אדם שיתפלל על הגשמים, ולכן "לא המטיר ה' אלוקים על הארץ".

כשהאדם אינו מכין את החדס יכול להתקבל בעולם, להיפך הוא יכול גם להעשות לדין קשה ה', ולפעמים לגרום למצב של "ריבוי השמן גורם לכיבוי הנר".

הכלים הם אותיות התפילה, כמו שכתב רבינו בתורה לד, ג: "מפני מה צריכין להתפלל – והשי"ת יודע מחשבות? אלא מפני שהדיבור הוא כלי השפע, שבהם מקבלין השפע".

אך צריך לדעת שעיקר שלימות התפילה הוא כשאדם מתפלל בשביל תכליתו הנצחית, לצורך נשמתו. כמו כן צריך להיזהר שלא להתעקש ולהיות "דוחק את השעה", כי השי"ת נתן כח ביד האדם לפעול ע"י תפילה, אך צריך להשתמש בו באופן של רחמים ותחנונים, ולא באופן של דחיקת השעה.

הרי שגם היסורים הם לטובתנו הנצחית, אלא שהשי"ת רוצה שנכין כלים בכדי שיוכל לתת לנו את חסדו באופן גלוי, בבחינת "וקל ש-די יתן לכם רחמים" שהקב"ה יתן את הרחמים בידנו, כלומר שגם לעינינו ייראו הדברים כטובים (ליקוטי מוהר"ן).

לסיום, שמעתי מרבי לוי יצחק בנדר בשם רבי אברהם ב"ר נחמן שישאל: מצד אחד הזהיר רבינו להתעקש בתפילה, ומאידך שלא להתעקש. ותירץ שהכוונה להתעקש הוא שלא להפסיק להתפלל, רק להמשיך להרבות בתפילה ותחנונים, אך לא באופן של אני רוצה כך ולא אחרת או באופן של דחיקת השעה 'דווקא עכשיו', רק "אם יתן השי"ת – יתן, ואם לא – לאו", כי השי"ת יודע באמת מה הוא הטוב השלם והנצחי לאדם.

(מקורות: ליקוטי הלכות תחנון ג; מילה ה, ד; פקדון ג, ז-ט; כוכבי אור, אמת ואמונה ז, ט)

"ראשית גוים עמלק" (במדבר כד, כ)

הסיבה העיקרית שאנשים רחוקים מעבודת השם, הוא מפני שאין להם "יישוב הדעת", כלומר אינם מקדישים זמן להתבונן ולכרר לעצמם מה המטרה שלהם בעולם הזה – "ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורות שמונים שנה ורהבם עמל ואון כי גז חיש ונעופה" – ומה יישאר להם לנצח מכל המטרות והעיסוקים שלהם.

המתבונן בזה היטב, בוודאי יתאמץ להשקיע את כל הכוחות להתקרב יותר לה'.

אלא ש"זאת אחת מתחבולות היצר הרע וערמומיותו, להכביד עבודתו בתמידות על לבות בני אדם, עד שלא יישאר להם רווח להתבונן ולהסתכל באיזה דרך הם הולכים, כי יודע הוא שאילו לא היו שמים לבם כמעט קט על דרכיהם... היו עוזבים החטא לגמרי" (מסילת ישרים פ"ב).

זה שכתוב "ראשית גוים עמלק". עמלק שהוא יצר הרע מתמקד ב"ראשית" היינו בתודעה שמכונה ראשית, ככתוב "ראשית הכמה" (תהלים קיא): הוא משתדל להטריד ולבלבל את דעתו של האדם, ורק כך הוא מפיל אותו בפח.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ה"ב, ב, י)

שבת באומן
החל מ-
299\$
דרדקיס 02-5410100

היכן רכשת כרטיס? זה באחת לא משנה! אצלנו
ניתן להשיג את כל שירותי הקרקע: לינה, ארוחות, והטות, ברמה הגבוהה ביותר!
ESL
א.י. א.ג.ל
02-999-72-72
רח' חפץ חיים 33 (ליד זכרון משה) ירושלים

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן
מוקד הישועות 1-800-81-81-81
להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן
לישועה וצלחה, לרווח ופרנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

המפיעים									
ירושלים הר"ר נתן מנחם גלברג תרם והפיץ 500 גלינות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי' זכות ההפצה ויכחי הרבים יעמדו לו לראות רב נחת דקדושה	ירושלים הר"ר יצחק ב"ר נחמן שפירא תרם והפיץ 500 גלינות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי' זכות ההפצה ויכחי הרבים יעמדו לו לראות רב נחת דקדושה	צפת הר"ר ניסים ב"ר יחיאל תרם והפיץ 500 גלינות לכבוד שמחת אירוסיה הבת שתי' זכות ההפצה ויכחי הרבים יעמדו לו לראות רב נחת דקדושה	ירושלים הרב אלימלך טענדלסקי שלי"א תרם והפיץ 500 גלינות לכבוד שמחת אירוסיה הבן יחיאל שיחי' זכות ההפצה ויכחי הרבים יעמדו לו לראות רב נחת דקדושה	ירושלים הר"ר אברהם גליק תרם והפיץ 500 גלינות לכבוד שמחת נישואי הבן נחמן שיחי' זכות ההפצה ויכחי הרבים יעמדו לו לראות רב נחת דקדושה	ירושלים הר"ר גדליהו ברגר תרם והפיץ 500 גלינות לעית אבינו הר"ר אברהם ב"ר ישראל גדליהו ברגר זצ"ל נלב"ע י"א תמוז תשנ"ו תנצב"ה. זכות ההפצה ויכחי הרבים יעמדו לו לראות רב נחת דקדושה	ירושלים הר"ר פנחס זילברמן תרם והפיץ 500 גלינות לכבוד שמחת נישואי הבן אורי מחונתו זכות ההפצה ויכחי הרבים יעמדו לו לראות רב נחת דקדושה	ירושלים הרב יהודה צבי צוקר תרם והפיץ 500 גלינות לכבוד שמחת נישואי הבן דב מחונתו זכות ההפצה ויכחי הרבים יעמדו לו לראות רב נחת דקדושה	ירושלים הרב שמואל שטרן שלי"א תרם והפיץ 500 גלינות לכבוד שמחת נישואי הבת שתי' זכות ההפצה ויכחי הרבים יעמדו לו לראות רב נחת דקדושה	ירושלים הרב ישראל פפר תרם והפיץ 500 גלינות לכבוד שמחת נישואי הבת שתי' זכות ההפצה ויכחי הרבים יעמדו לו לראות רב נחת דקדושה
ירושלים הר"ר נתן מנחם גלברג תרם והפיץ 500 גלינות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי' זכות ההפצה ויכחי הרבים יעמדו לו לראות רב נחת דקדושה	ירושלים הר"ר שמואל ב"ר עקיבא שפירא תרם והפיץ 500 גלינות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי' זכות ההפצה ויכחי הרבים יעמדו לו לראות רב נחת דקדושה	ירושלים הרב אברהם יצחק ופיסלי תרם והפיץ 500 גלינות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי' זכות ההפצה ויכחי הרבים יעמדו לו לראות רב נחת דקדושה	ירושלים הר"ר חזקיהו ב"ר יצחק תרם והפיץ 500 גלינות לכבוד השמחה זכות ההפצה ויכחי הרבים יעמדו לו לראות רב נחת דקדושה	ירושלים הר"ר אורי ב"ר ב"ר תרם והפיץ 500 גלינות לכבוד שמחת אירוסיה הבן נפתלי הרץ שיחי' זכות ההפצה ויכחי הרבים יעמדו לו לראות רב נחת דקדושה	ירושלים הר"ר יצחק נחום אשכנזי הר"ר אלעזר נחמן אשכנזי תרם והפיץ 500 גלינות לעית אביהם הר"ר משה נפתלי ב"ר שמואל מאיר אשכנזי זצ"ל נלב"ע י"א תמוז תשל"ה תנצב"ה. זכות ההפצה ויכחי הרבים יעמדו להם להתברך מכל מילי דמיטב	ירושלים הר"ר מנחם משה וולנסקי תרם והפיץ 1000 גלינות לכבוד שמחת אירוסיה אהבה עמים יחיאל שיחי' ב"ר הרב אלימלך טענדלסקי שלי"א זכות ההפצה ויכחי הרבים יעמדו להם להתברך מכל מילי דמיטב	ירושלים הרב ישראל פפר תרם והפיץ 500 גלינות לכבוד שמחת נישואי הבת שתי' זכות ההפצה ויכחי הרבים יעמדו לו לראות רב נחת דקדושה	ירושלים הרב שמואל שטרן שלי"א תרם והפיץ 500 גלינות לכבוד שמחת נישואי הבת שתי' זכות ההפצה ויכחי הרבים יעמדו לו לראות רב נחת דקדושה	ירושלים הרב ישראל פפר תרם והפיץ 500 גלינות לכבוד שמחת נישואי הבת שתי' זכות ההפצה ויכחי הרבים יעמדו לו לראות רב נחת דקדושה

הדרך לאומן עוברת באירו-פנים
טיסות • נסיעות פנים • השכרת רכב • פתרונות לינה ואוכל • חבילות הנסיעה המשתלמות ביותר!
צלצלו עכשיו 02-800-8080